

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับคุณลักษณะครูมืออาชีพ
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
The Relationship between The Administrative Roles of School Administrators
and The Characteristics of Professional Teacher in The 21st Century under
The Office of Chiang rai Primary Educational Service Area 1

สุวัฒน์ วิญญา¹ ธงชาติ วงษ์สุวรรณ² วีรพันธ์ ศิริฤทธิ์³

Suwat Winya, Thongchart Wongsawan, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 2) คุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับ คุณลักษณะของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43, มีค่า SD เท่ากับ 0.64) 2) ระดับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 , มีค่า SD เท่ากับ 0.61) และ 3) บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($r=0.819$, $P<0.01$)

คำสำคัญ (Keywords) : บทบาทการบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; ครูมืออาชีพ

Abstract

The objectives of this Research were 1) to study the level of administrative roles of the school administrators in the 21st century under the Office of Chiang Rai Primary

Received: 2024-03-18 Revised: 2024-03-30 Accepted: 2024-03-31

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School , Chiangrai College. E-mail : Suwatwy9@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Educational Administration, Graduate School , Chiangrai College. E-mail: ThongchartW@gmail.com

³ อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Educational Administration, Graduate School , Chiangrai College. Corresponding author E-mail: Dr.W.siririth@gmail.com

Educational service Area 1; 2) to study the level of characteristics of professional teachers; and 3) to study the relationship between the administrative roles of the school administrators and the characteristics of professional teachers. The sample group consisted of 278 government teachers at the educational institutions under the Office of Chiang Rai Primary Educational service Area 1 The research instrument was a questionnaire about the administrative roles of the educational institution administrators and characteristics of the professional teachers in the 21st century. Data analyses were processed by these statistical tools: of frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation analysis.

The findings were: 1) the level of administrative roles of the educational institution administrators, under the Office of Chiang Rai Primary Educational service Area 1, overall was high. 2) The level of the professional teacher characteristics as a whole was at the highest 3) The relationship between the administrative roles of the school administrators and the development of the professional teacher characteristics had a statistically significant positive correlation with $r=.819$, and $p<.001$.

Keywords: administrative roles; school administrators; professional teacher

บทนำ (Introduction)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะการบริหารการศึกษาจะประสบความสำเร็จก็ขึ้นอยู่กับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติและสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน ครูต้องเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากครูผู้สอนมาเป็นครูอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจ เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และรูปแบบการเรียนการสอนของครูจึงเป็นความท้าทาย ทำให้สถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลง แต่มีจุดเน้นที่การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ การบริหารเป็นกลไกที่สำคัญที่มีต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และส่งเสริมสนับสนุนให้ครู อาจารย์ มีการพัฒนาตนเอง ให้เต็มศักยภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังที่ รสสุคนธ์ มกรมณี (2555: 35) กล่าวว่า ผู้บริหารควรให้ความสนใจในการวางแผนการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมถึงการมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แม้ว่า การบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะมีการเปลี่ยนแปลง และมีการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้บริหารจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังในภารกิจของสถานศึกษา มีคุณภาพบนพื้นฐานของทักษะในศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาสมรรถนะ (Competency) เพื่อให้ผู้บริหารและครูนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังคำกล่าวของ นางลักซ์ จันทงษา จิตติรัตน์ และคณะ (2561: 50-51) ที่กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างมากในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยที่ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และมีบุคลากรที่มีความสามารถ ไปในทิศทางที่ถูกต้อง และบรรลุตามวัตถุประสงค์

โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด ทำให้บุคลากรทางการศึกษาต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ต่างๆ ครู อาจารย์จึงเป็นกลไกที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ ซึ่ง

จากการวิจัยของ พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ และคณะ (2561: 147-148) พบว่า สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) โดยเฉพาะทักษะในการจัดการเรียนรู้ เป็นสมรรถนะที่สำคัญสูงสุด ที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภาที่กำหนดคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ครูวิชาชีพมีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของชาติทางด้านการพัฒนาบุคลากรสายวิชาชีพ ต้องได้รับการพัฒนาให้กับในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีสมรรถนะความเป็นครูมืออาชีพ ได้อย่างมีคุณภาพ ครูถือเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ระบบการศึกษาตลอดจนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ต่อไปในอนาคต การพัฒนาศักยภาพของครูให้มีสมรรถนะ และมีความสามารถที่เพียงพอต่อการเป็นหนึ่งในเสาหลักแห่งการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ “ครูมืออาชีพ” จำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาตัวเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาความสามารถด้านการสอน โดยการจัดการความรู้ที่จะสอนอย่างมีคุณภาพ (พิชญานา ยืนยาว, 2561: 26)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อสามารถนำข้อเสนอแนะไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทผู้บริหารให้ส่งเสริมสนับสนุนต่อการเป็นครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วยขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ ประทวน บุญรักษา (2555) มี 3 ด้าน คือ 1) บทบาทและภารกิจของผู้บริหาร 2) บทบาทความเป็นนักประสานงาน และ 3) บทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา และ คุณลักษณะของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของ จาก พิชญานา ยืนยาว และธีรวัธ ธาดาตันติโชค (2561) มี 12 ด้าน คือ 1) ความเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ของครู 2) ความเป็นผู้นำวิชาการของครู 3) ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู 4) ความเป็น

ผู้สอนของครู 5) ความเป็นที่ปรึกษาของครู 6) ความเป็นผู้สร้างนวัตกรรม หรือ นักประดิษฐ์ของครู 7) ความเป็นนักทฤษฎีของครู 8) ความเป็นนักกิจกรรมของครู 9) ความเป็นนักเทคโนโลยีของครู 10) ความเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงในองค์กรของครู 11) ความเป็นนักวิจัยของครู 12) ความเป็นนักเรียน หรือนักศึกษาสำหรับครู

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัย คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 1,079 คน

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา 2564 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 278 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. 1970: 608)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการวิจัย คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง เดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพิจารณา ภายใตกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับ บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จำนวน 30 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถาม ประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับ คุณลักษณะครุมีอาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปีการศึกษา จำนวน 60 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อขออนุญาตในใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ข้าราชการครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านระบบออนไลน์ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บ แบบสอบถามประมาณ 3 เดือน

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวม ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน และแจกแบบสอบถามอีกครั้งใน รายที่แบบสอบถามสูญหายหรือไม่สมบูรณ์

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ครบตาม จำนวน 278 ชุด (ร้อยละ 100)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 วิเคราะห์ โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.7) มีอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 46.8) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 64.7) มีตำแหน่งเป็นครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ (ร้อยละ 49.6) และมีประสบการณ์ทำงาน 20 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 36.3)

2. ระดับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.63$) รองลงมาคือด้านบทบาทความเป็นนักประสานงาน ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.66$) และด้านบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.64$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กับบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวม

บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. บทบาทและภารกิจของผู้บริหาร (X_1)	4.45	0.63	มาก
2. บทบาทความเป็นนักประสานงาน (X_2)	4.44	0.66	มาก
3. บทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา (X_3)	4.40	0.64	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.43	0.64	มาก

3. ระดับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงสามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความเป็นที่ปรึกษาของครู ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.58$) รองลงมา ความเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงในองค์กรของครู ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.59$) และความเป็นบุคคลแห่งการ

เรียนรู้ของครู ($\bar{X} = 4.58, SD = 0.55$) ตามลำดับและด้านที่น้อยที่สุด คือ ความเป็นนักวิจัยของครู ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.62$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

คุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 (Y)	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ความเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของครู (Y ₁)	4.48	0.62	มาก
2. ความเป็นผู้นำวิชาการของครู (Y ₂)	4.45	0.57	มาก
3. ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู (Y ₃)	4.58	0.55	มากที่สุด
4. ความเป็นผู้สอนของครู (Y ₄)	4.55	0.60	มากที่สุด
5. ความเป็นที่ปรึกษาของครู (Y ₅)	4.70	0.58	มากที่สุด
6. ความเป็นผู้สร้างนวัตกรรม หรือ นักประดิษฐ์ของครู (Y ₆)	4.56	0.58	มากที่สุด
7. ความเป็นนักทฤษฎีของครู (Y ₇)	4.48	0.61	มาก
8. ความเป็นนักกิจกรรมของครู (Y ₈)	4.46	0.66	มาก
9. ความเป็นนักเทคโนโลยีของครู (Y ₉)	4.41	0.65	มาก
10. ความเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงในองค์กรของครู (Y ₁₀)	4.67	0.59	มากที่สุด
11. ความเป็นนักวิจัยของครู (Y ₁₁)	4.34	0.62	มาก
12. ความเป็นนักเรียน หรือ นักศึกษาสำหรับครู (Y ₁₂)	4.43	0.64	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.51	0.61	มากที่สุด

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แล้วพบว่ามีค่า .819 ซึ่งแสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ทางบวก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

คุณลักษณะครูมืออาชีพใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 (Y)	บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 (X)			
	1. บทบาทและ ภารกิจของผู้บริหาร สถานศึกษา (X ₁)	2. บทบาทความเป็นนัก ประสานงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X ₂)	3. บทบาทความเป็น นักปฏิบัติการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X ₃)	บทบาทการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X _{tot})
1. ความเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของครู (Y ₁)	0.685**	0.581**	0.678**	0.697**
2. ความเป็นผู้นำวิชาการของครู (Y ₂)	0.737**	0.656**	0.703**	0.750**

คุณลักษณะครูมืออาชีพใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 (Y)	บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 (X)			
	1. บทบาทและ ภารกิจของผู้บริหาร สถานศึกษา (X ₁)	2. บทบาทความเป็นนัก ประสานงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X ₂)	3. บทบาทความเป็น นักปฏิรูปการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X ₃)	บทบาทการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X _{tot})
3. ความเป็นบุคคลแห่งการ เรียนรู้ของครู (Y ₃)	0.826**	0.778**	0.663**	0.808**
4. ความเป็นผู้สอนของครู (Y ₄)	0.768**	0.701**	0.695**	0.773**
5. ความเป็นที่ปรึกษาของครู (Y ₅)	0.663**	0.613**	0.584**	0.664**
6. ความเป็นผู้สร้างนวัตกรรม หรือนักประดิษฐ์ของครู (Y ₆)	0.611**	0.618**	0.572**	0.644**
7. ความเป็นนักทฤษฎีของครู (Y ₇)	0.631**	0.558**	0.608**	0.643**
8. ความเป็นนักกิจกรรมของครู (Y ₈)	0.639**	0.528**	0.569**	0.620**
9. ความเป็นนักเทคโนโลยีของครู (Y ₉)	0.690**	0.692**	0.617**	0.714**
10. ความเป็นผู้สร้างการเปลี่ยน ในองค์กรของครู (Y ₁₀)	0.711**	0.571**	0.532**	0.646**
11. ความเป็นนักวิจัยของครู (Y ₁₁)	0.636**	0.479**	0.730**	0.664**
12. ความเป็นนักเรียน หรือ นักศึกษาสำหรับครู (Y ₁₂)	0.664**	0.595**	0.687**	0.698**
คุณลักษณะครูมืออาชีพใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 (Y _{tot})	0.812**	0.725**	0.753**	0.819**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งทำให้เห็นว่าผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 1 มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผน กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษามีการให้คำปรึกษาและสร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเพื่อประสานความสัมพันธ์และความร่วมมือกับองค์กร หรือหน่วยงานภายนอกอีกทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีการประสานความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ปกครองชุมชน เพื่อนำมาพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาหรือศึกษาดูงานมีการสนับสนุนให้ครูเพิ่มพูนความรู้ และเพิ่มประสบการณ์ให้ทันต่อความก้าวหน้าของโลก และสนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้ใหม่เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครูนำความรู้ และประสบการณ์

บริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์ (2557: 143) พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร บทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา และ บทบาทความเป็นนักประสานงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญจิต เปี่ยมปราณี (2559: 91) พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาราชบุรี เขต 3 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงศ์ อึ้งโพธิ์ และชวน ภารังกุล (2562: 280) พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาราชบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมาพร เขาวนไฉ (2564: 24) พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา หมวกอิม และคณะ (2565: 237) พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2. คุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษา เชียงราย เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และบทบาทความเป็นที่ปรึกษาของครูและบทบาทความเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนในองค์กรของครู มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งทำให้เห็นว่า ด้านความเป็นที่ปรึกษาของครู ครูได้คอยให้คำชี้แนะ สะท้อนกลับข้อมูลที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะดำรงชีวิตของนักเรียนปลูกฝังความเป็น ประชาธิปไตย ความรับผิดชอบและความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนอีกทั้งมีมุทิตาจิตต่อนักเรียน ต้องแสดงออกถึงความรักความห่วงใยอย่างจริงใจต่อนักเรียน มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินชีวิตอย่างเต็มที่ ตลอดจนมีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อพร้อมที่จะเข้าใจ ช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนเพื่อให้ผู้ได้เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง โดยในด้านบทบาทความเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนในองค์กรของครู ก็ยังทำให้เห็นว่า ครูให้กำลังใจสมาชิกในชั้นเรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างและรับผิดชอบต่อความสำเร็จของกระบวนการ มีการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและครูส่งเสริมการสร้างหลากหลายหลายในความคิด ตลอดจนส่งเสริมให้สมาชิกในชั้นเรียนกล้าคิดและกล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาภา ยืนยาว (2565: 75) พบว่า คุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษานครปฐม เขต1 มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูคือผู้ที่มีพัฒนาตนเอง และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาองค์ความรู้ที่จะสอนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉัตรชัย หวังมีจมี งามอาจ นัยพัฒน์ (256: 47-63) พบว่าสมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วยสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินเพื่อการพัฒนาบุคคล เทคโนโลยี และรู้เท่าทันสื่อ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การทำงานเป็นทีม การข้ามวัฒนธรรม และเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณภัค ยติกุลเกตุ (2564: 115) พบว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ นันทะศรี (2559: 160) พบว่า คุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ควรมีคุณลักษณะด้านทักษะและเทคนิคการสอนแนวใหม่ มีบุคลิกภาพความเป็นครู มีความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพ และมีคุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกิดพงศ์ จิตรหลัง (2562: 138) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21 ควรมีความรู้และความเชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีการเป็นผู้นำ

การเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรมต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ได้เน้นให้ผู้บริหารประสานความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อนำมาพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาหรือศึกษาดูงาน ดังนั้น โรงเรียนต้องแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของโรงเรียนที่มีผลการดำเนินการและความท้าทายสำคัญของโรงเรียนเพราะจะแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียนในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างโรงเรียนกับผู้เรียน ระบบบริหารจัดการที่เชื่อมโยงแผนปฏิบัติงาน กระบวนการตัวชี้วัดและกิจกรรมต่างๆ ให้มีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ฉัตรประยูร อีระวัฒน์ มอนไรสง (2564: 329) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เชิงบวกในระดับมาก

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

1. บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ บทบาทและภารกิจของผู้บริหาร บทบาทความเป็นนักประสานงาน และบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา

2. คุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วย 12 ด้าน คือ 1) ความเป็นผู้อำนวยการความสะอาดในการเรียนรู้ของครู 2) ความเป็นผู้นำวิชาการของครู 3) ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู 4) ความเป็นผู้สอนของครู 5) ความเป็นที่ปรึกษาของครู 6) ความเป็นผู้สร้างนวัตกรรม หรือ นักประดิษฐ์ของครู 7) ความเป็นนักทฤษฎีของครู 8) ความเป็นนักกิจกรรมของครู 9) ความเป็นนักเทคโนโลยีของครู 10) ความเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนในองค์กรของครู 11) ความเป็นนักวิจัยของครู และ 12) ความเป็นนักเรียน หรือนักศึกษาสำหรับครู

3. บทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 12 ด้าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบทบาทความเป็นนักประสานงาน และบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการประสานงานจากหน่วยงานภายนอกได้มีปฏิสัมพันธ์และได้แลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ และด้านบทบาทการเป็นนักปฏิรูปการศึกษา

ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารได้มีโอกาสพัฒนาองค์ความรู้ของตน และเข้าอบรมเพิ่มพูนความรู้เพื่อนำมาใช้พัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

1.2 บทบาทความเป็นนักวิจัยของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้น ครูควรวิจัยและพัฒนาจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียนให้เหมาะสมต่อไป

1.3 จัดให้มีการอบรมเพื่อให้ผู้บริหารและครูได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้ดียิ่งๆขึ้นไป

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในสถานศึกษา หรือ คุณลักษณะการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง (References)

เกิตพงศ์ จิตรหลัง. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. 14(1): 138-148.

ขวัญจิต เปี่ยมปราณี. (2559). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชุตินาพร เชาว์นิ่ว. (2564/ 20 พฤษภาคม). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย 3(1): 19-28.

ฉัตรชัย หวังมีจมี งามอาจ นัยพัฒน์. (2560/ธันวาคม). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียนเปลี่ยนสมรรถนะ. วารสาร HRintelligence. 12(2): 47-63.

ณภัค ยติกุลเกียร. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ประทวน บุญรักษา. (2555). บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.academia.edu/> หน่วยที่10 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2564.

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และคนอื่น ๆ. (2561). การพัฒนากลไกขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0 กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

พิชญภา ยืนยาว. (2561). ครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21. ตำราประกอบการสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

พิชญภา ยืนยาว. (2565/เมษายน). คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. 17(1): 71-79.

- พิชญานา ยีนยาว อีรวุฒ ธาดาตันติโชค. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21. งานวิจัยสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นงลักษณ์ จันทงษา จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย และนภาเดช บุญเชิดชู. (2561/ธันวาคม). บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*. 9(2): 46-65.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไร้พรมแดนบริหารสถานศึกษาคุณภาพสู่สากล. กรุงเทพฯ: พลัส พลัส ครีเอเทอร์.
- วรรณภา หมวกอิม สุภาวดี วงษ์สกุล และสกวรัตน์ จรุงนันทกาล. (2565/25 มิถุนายน). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*. 9(2): 231-242.
- วันเพ็ญ นันทะศรี. (2559/17 มิถุนายน). โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21. *การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา*. 155-167.
- สุรพงศ์ อังโพธิ์ ชวน ภารังกุล. (2562/มิถุนายน). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย* 10(1): 266-286.
- สมศักดิ์ ฉัตรประยูร อีรวุฒน์ มอนไฮสง. (2564/กันยายน). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 9(36): 329-338.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): pp. 607-610.

